

4. Rowling J. K. Harry Potter and the Chamber of Secrets / J. K. Rowling. – London: Bloomsbury Publishing, 2007. – 251 p.

5. Rowling J. K. Harry Potter and the Prisoner of Azkaban / J. K. Rowling. – London: Bloomsbury Publishing, 2000. – 462 p.

*Науковий керівник: Струк І.В.,
канд. філол. наук, ст. викладач*

УДК 22 (93) (043.2)

Грибань М.В.

Національний авіаційний університет, Київ

СРІБНИЙ КОДЕКС: ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ, ЗМІСТ ТА ТЕКСТОВІ ОСОБЛИВОСТІ

Серед збережених до наших днів історичних пам'яток давнини є справжні скарби. До них відноситься рукопис, який викликає подив, захоплення і благоговіння – «Срібна Біблія», Срібний Кодекс або Codex Argenteus, золоті букви якого є символом і носієм досягнень стародавнього войовничого і мужнього народу готів. В науці панує точка зору, яка пов'язує Срібний Кодекс з перекладом Біблії, виконаним в IV столітті готським проповідником і просвітителем Вульфілою, і стверджує, що мова цього тексту є давньо-готською, на якій говорили готи, а сам кодекс – пергамент і красиві літери – зроблений в VI столітті при дворі готського короля Теодоріха. Однак є й вчені, які відкидають окремі аспекти цієї теорії. Не раз висловлювалися думки, що немає достатньо переконливих підстав ототожнювати мову Срібного Кодексу з мовою давніх готів, так само як немає підстав ототожнювати його текст з перекладом Вульфіли.

Існує багато думок щодо історії створення Срібного Кодексу. За Упсальською версією, цей всесвітньо відомий рукопис написано срібними та золотими літерами на рожевому пергаменті в Равенні близько 520 років тому. Він містить фрагменти з чотирьох Євангелій «Готської Біблії» єпископа Вульфіли, що жив в четвертому столітті. З початкових 336 сторінок залишилося тільки 188. За винятком однієї сторінки, знайденої в 1970 р. в кафедральному соборі в Шпейєрі в Німеччині, всі вони зберігаються в Упсалі. Рукопис було виявлено в середині XVI століття в бібліотеці бенедиктинського монастиря в Вердені Рурської області, недалеко від німецького міста Ессен. Пізніше він став власністю імператора Рудольфа II, і коли в липні 1648 р., останнього року Тридцятилітньої війни, шведи окупували Прагу, рукопис потрапив до їхніх рук разом з іншими скарбами імператорського замку Храдчані [3, с. 48]. Потім він був переданий в бібліотеку королеви Христини в Стокгольмі. Codex Argenteus став символом готського минулого не тільки тому, що це – як пише Мецгер – «єдиний збережений готський рукопис (крім

подвійного аркуша з готським і латинським текстом, знайденого в Єгипті)», але і завдяки своєму вражаючому вигляду: пергаменту пурпурного кольору, на якому написаний текст срібним чорнилом [1, с. 274]. Хімічне матеріалознавство та історія хімії дозволяють стверджувати, що єдиним способом отримання такого срібного аркушу є нанесення тексту водним розчином азотнокислого срібла з наступним відновленням срібла водним розчином формальдегіду в певних умовах.

Вульфїла відіграє визначну роль в історії свого народу: його, апостола готів, називали «Мойсеєм готів». Найкращою його роботою був переклад Святого Письма на готську мову, що зберігся саме в Срібному Кодексі. Текст перекладу Вульфїли строго буквальний, переклад виконаний дослівно зі збереженням грецького порядку слів, що суперечило готській граматиці. Характерна особливість стилю – його послідовність: однакові грецькі слова перекладені одними і тими ж готськими, якщо це не спотворює сенс. Підбір слів для перекладу дуже ретельний і обережний: наприклад, з 64 грецьких і семітських запозичень, які увійшли в латинську Вульгату, в готській версії залишилося тільки 28. С.Г. Проскурін стверджував в 1930 році, що «Вульфїла був компетентнішим перекладачем з грецької, ніж Еразм або Лютер» [2, с. 135].

Переклад Вульфїли став одним із наріжних каменів становлення германістики як науки, надавши вченим безцінні відомості про ранній стан германських діалектів, та зберіг готську мову – єдину східногерманську мову, яка була системно відтворена лінгвістами.

Список літератури

1. Мецгер Брюс М. Ранние переводы Нового Завета. Их источники, передача, ограничения / Пер. с англ. С. Бабкиной // Брюс М. Мецгер. – М.: Библиейско-богословский ин-т св. апостола Андрея, 2004. – 552 с.
2. Проскурин С. Г. Константы мировой культуры. Алфавиты и алфавитные тексты в период двоеверия / С. Г. Проскурин. – М., 1993. – 281 с.
3. Чилингиrow А. Готи и Гети. Ziezi ex quo Vulgares / А. Чилингиrow. – М.: София, 2005. – 172 с.

*Науковий керівник: Сидоренко С.І.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 811.111(94) (043.2)

Гриць С.С.

*Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет», Ужгород*

ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ АВСТРАЛІЙСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Англійська мова дуже різноманітна. Це помітно при порівнянні англійської у Великій Британії, США та Австралії. Австралійська

структуру поєднання строф та вводив в текст ієрогліфічне письмо. Не зважаючи на те, що багато авторитетних критиків позитивно характеризують творчість Езри Паунда, на сьогоднішній день існують дискусії щодо його перекладацьких інновацій.

Список літератури

1. Ліпін Г. В. Біля витоків трансквівілізаційної компаративної поетики: «Китайський ієрогліф як засіб поезії» Ернеста Фенолози / Г. В. Ліпін // Вісник Луганськ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. – 2012. – № 9 (244). – С. 201-207.
2. Pound E. Literary Essays of Ezra Pound / E. Pound / Ed. by T. S. Eliot. – London: Faber and Faber, 1954. – 484 p.
3. Bassnett S. Reflection of Translation / Susan Bassnett. – Bristol: Multilingual Matters, 2011. – 192 p.
4. Steiner G. After Babel / George Steiner. – Oxford: Oxford University Press, 1991. – 526 p.

*Науковий керівник: Сидоренко С.І.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 81'255.4:82-84:811.111 (043.2)

Городиська Д.В.

Національний авіаційний університет, Київ

ВІДТВОРЕННЯ ПРОВЕРБІУМА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПЕРЕКЛАДІ (на матеріалі романів Дж. К. Ролінг циклу «Гаррі Поттер» та їх перекладів українською мовою)

Одним із напрямів діяльності сучасних перекладачів є дослідження питання перекладу художньої літератури, зокрема проwerbіуму. Проверbіум відносять до групи небагаточисленних еквівалентів, серед яких виокремлюють прислів'я, приказки, вітання, прокльони, прикмети, каламбури. Проте, розглядаючи приклади відтворення проверbіуму на основі серії романів по Гаррі Поттера авторки Дж. К. Ролінг, слід зосередити увагу саме на негативних волюнтаривах (закляттях) та грі слів (каламбурі).

Волюнтаривну лексику з негативною семантикою можна віднести до безеквівалентної. Так, Є.М. Верещагін відносить до безеквівалентної лексики «слова, зміст яких неможливо зіставити з будь-якими іншомовними лексичними поняттями» [1, с. 105]. У перекладі закліть серії романів про Гаррі Поттера перекладач вдавався до таких прийомів: транслітерація, калькування та адаптація. Закляття, використані у романах можна поділити на дві групи: закліття-латинізми та закліття, утворені засобами рідної (англійської) мови. Здебільшого закліття-латинізми перекладач відтворював з допомогою прийому транслітерації: